ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MICHAEL B. ELMER της 15ης Οκτωβρίου 1996 *

Εισαγωγή

1. Στις προκείμενες υποθέσεις το Βασίλειο του Βελγίου άσκησε προσφυγή κατά της Επιτροπής με την οποία ζητεί την ακύρωση των ακόλουθων κανονισμών που αφορούν την εισαγωγή μπανανών στα νέα κράτη μέλη Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία (στο εξής: τρίμηνοι κανονισμοί):

— του κανονισμού (ΕΚ) 3303/94 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, περί μεταβατικών μέτρων για την εισαγωγή μπανανών στην Αυστρία, στη Φινλανδία και στη Σουηδία κατά το πρώτο τρίμηνο του 1995 [1] (στο εξής: πρώτος τρίμηνος κανονισμός) (υπόθεση C-71/95)·

— του κανονισμού (ΕΚ) 479/95 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1995, περί μεταβατικών μέτρων για την εισαγωγή μπανανών στην Αυστρία και τη Σουηδία κατά το δεύτερο τρίμηνο του 1995 [2] (στο εξής: δεύτερος τρίμηνος κανονισμός) (υπόθεση C-155/95)·

— του κανονισμού (ΕΚ) 1219/95 της Επιτροπής, της 30ής Μαΐου 1995, περί μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή του καθεστώτος της δασμολογικής ποσοστώσεως για την εισαγωγή μπανανών μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας κατά το τρίτο τρίμηνο του 1995 [3] (στο εξής: τρίτος τρίμηνος κανονισμός) (υπόθεση C-271/95).

Κατά την προσχώρησή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα νέα κράτη μέλη ενσωματώθηκαν στην κοινή γεωργική πολιτική, μεταξύ άλλων στην οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας. Οι τρίμηνοι κανονισμοί παρέχουν τη δυνατότητα στις αρχές των νέων κρατών μελών να επιτρέπουν στους εγκατεστημένους στα εν λόγω κράτη επιχειρηματίες να εισάγουν για κάθε ένα από τα τρία πρώτα τρίμηνα του 1995 ορισμένες ποσότητες μπανάνας καταγωγής τρίτων χωρών.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η δανική.

1 — ΕΕ L 341, σ. 46.

2 — ΕΕ L 49, σ. 18.

3 — ΕΕ L 120, σ. 20.

Η κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της μπανάνας

2. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας [4] (στο εξής: βασικός κανονισμός), θέσπισε νέα οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας. Ο βασικός κανονισμός προβλέπει το άνοιγμα ετήσιας βασικής ποσοστώσεως για την εισαγωγή μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών, καθώς και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ [5]. Στο πλαίσιο αυτής της δασμολογικής ποσοστώσεως οι μπανάνες καταγωγής τρίτων χωρών υπόκεινται σε δασμό 75 ECU ανά τόνο, ενώ οι μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ υπόκεινται σε δασμό με μηδενικό συντελεστή. Για τις ποσότητες πέραν της δασμολογικής ποσοστώσεως οι μπανάνες καταγωγής τρίτων χωρών και οι μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ υπόκεινται σε δασμό ανερχόμενο αντιστοίχως σε 850 και 750 ECU ανά τόνο. Κάθε έτος προϋπολογίζεται η παραγωγή και η κατανάλωση μπανάνας στην Κοινότητα, καθώς και οι εισαγωγές και οι εξαγωγές. Στην περίπτωση που προϋπολογίζεται αύξηση της κοινοτικής ζητήσεως αυξάνεται αναλόγως η δασμολογική ποσόστωση. Η δασμολογική ποσόστωση κατανέμεται μεταξύ των επιχειρηματιών βάσει των μέσων ποσοτήτων μπανάνας που επώλησε καθένας εξ αυτών κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

4 — ΕΕ L 47, σ. 1, του οποίου η τελευταία τροποποίηση έγινε με τον κανονισμό (ΕΚ) 3290/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις προσαρμογές και τα μεταβατικά μέτρα στον τομέα της γεωργίας που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των συμφωνιών οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 105).

5 — Οι «μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ» ορίζονται στο άρθρο 15α, δεύτερο εδάφιο, σημείο 2, ως εισαγωγές μπανανών προελεύσεως χωρών ΑΚΕ που πραγματοποιούνται πέραν μιας ποσότητας που καθορίζεται στον κανονισμό. Με τον όρο «χώρες ΑΚΕ» νοείται μια σειρά χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει τις συμβάσεις του Λομέ.

3. Όσον αφορά την παρούσα υπόθεση, ο βασικός κανονισμός περιέχει τις ακόλουθες σχετικές διατάξεις:

«*Άρθρο 18*

1. Ανοίγεται κάθε έτος δασμολογική ποσόστωση 2,2 εκατομμυρίων τόνων καθαρού βάρους, για τις εισαγωγές μπανάνας τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ.

(...)

Άρθρο 19

1. Η δασμολογική ποσόστωση ανοίγεται, από 1ης Ιουλίου 1993, μέχρι ύψους:

α) 66,5 % για τους επιχειρηματίες που ασχολήθηκαν με την εμπορία μπανάνας τρίτων χωρών ή/και μη παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ·

β) 30 % για τους επιχειρηματίες που ασχολήθηκαν με την εμπορία κοινοτικής μπανάνας ή/και παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ·

γ) 3,5 % για τους εγκατεστημένους στην Κοινότητα επιχειρηματίες οι οποίοι άρχισαν να ασχολούνται με την εμπορία μπανάνας πλην της κοινοτικής ή/και της παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ από το 1992.

(...)

2. Βάσει υπολογισμών διενεργουμένων χωριστά για κάθε μία των κατηγοριών επιχειρηματιών των παραγράφων 1, στοιχεία α' και β', κάθε επιχειρηματίας λαμβάνει πιστοποιητικά εισαγωγής σε συνάρτηση με τη μέση ποσότητα μπανάνας που επώλησε στα τρία τελευταία χρόνια για τα οποία υπάρχουν στατιστικά στοιχεία (...).»

4. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1442/93 της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα [6] (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής), περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικές με τις λεπτομέρειες υπολογισμού της κατανομής των διαφόρων ποσοτήτων στις οποίες αναφέρεται ο βασικός κανονισμός.

Η Πράξη Προσχωρήσεως

5. Η Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Νορβηγίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των ιδρυτικών συνθηκών της Ένωσης [7] (στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως) περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διατάξεις:

«Τίτλος VI

Γεωργία

Άρθρο 137

(...)

6 — ΕΕ L 142, σ. 6, η τελευταία τροποποίηση του οποίου έγινε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1409/96 της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 1996, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του συστήματος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα, όσον αφορά τα κριτήρια αποδοχής που εφαρμόζονται στους επιχειρηματίες της κατηγορίας Γ καθώς και ορισμένες ημερομηνίες σχετικά με τη διαχείριση του καθεστώτος δασμολογικής ποσόστωσης (ΕΕ L 181, σ. 13).

7 — ΕΕ C 241, της 29ης Αυγούστου 1994, σ. 21.

2. Πλην αντιθέτων διατάξεων της παρούσας πράξης:

(...)

— τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την κοινή γεωργική πολιτική εφαρμόζονται πλήρως στα νέα κράτη μέλη.

(...)

Άρθρο 148

1. Πλην αντιθέτων διατάξεων σε ειδικές περιπτώσεις, το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία και μετά από πρόταση της Επιτροπής θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

2. Το Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφαση μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να προβεί στις προσαρμογές των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου που πιθανόν να καταστούν αναγκαίες σε περίπτωση τροποποίησης των κοινοτικών κανόνων.

Άρθρο 149

1. Σε περίπτωση που απαιτούνται μεταβατικά μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς που εφαρμόζεται σήμερα στα νέα κράτη μέλη στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή της κοινής οργάνωσης αγορών υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, τα μέτρα αυτά θεσπίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 38 του κανονισμού 136/66/ΕΟΚ ή, ανάλογα με την περίπτωση, στα αντίστοιχα άρθρα άλλων κανονισμών περί της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών. Τα μέτρα αυτά μπορούν να ληφθούν στο διάστημα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1997, η δε εφαρμογή τους περιορίζεται μέχρι αυτήν την ημερομηνία.

(...)

Άρθρο 150

1. Τα μεταβατικά μέτρα σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί της κοινής γεωργικής πολιτικής τα οποία δεν προσδιορίζονται στην παρούσα πράξη, συμπεριλαμβανομένων των μεταβατικών μέτρων που αφορούν το διαρθρωτικό τομέα, τα οποία καθίστανται απαραίτητα λόγω προσχώρησης, θεσπίζονται πριν την προσχώρηση με τη διαδικασία της παραγράφου 3 και τίθενται σε ισχύ το νωρίτερο κατά την ημερομηνία προσχώρησης.

(...)

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία προτάσει της Επιτροπής, θεσπίζει τα μεταβατικά μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 και 2. Ωστόσο, τα μέτρα που αφορούν πράξεις που είχαν αρχικώς θεσπιστεί από την Επιτροπή θα θεσπίζονται επίσης από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 149, παράγραφος 1.»

Οι τρίμηνοι κανονισμοί

6. Οι τρίμηνοι κανονισμοί θεσπίστηκαν δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 149 της Πράξεως Προσχωρήσεως.

7. Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη και το άρθρο 4 του πρώτου τρίμηνου κανονισμού έχουν ως εξής:

«Για να διευκολυνθεί το πέρασμα από το υπάρχον καθεστώς στα νέα κράτη μέλη, πριν από την προσχώρηση σε εκείνο που θα προκύψει από την εφαρμογή των κανόνων της κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα της μπανάνας, πρέπει μεταβατικά να επιτραπεί στους επιχειρηματίες οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σ' αυτά να εισάγουν κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου 1995 ορισμένη ποσότητα μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών· ότι πρέπει να καθοριστεί η ποσότητα αυτή συναρτήσει της μέσης ποσότητας που ο εν λόγω επιχειρηματίας έχει εισαγάγει, για τον εφοδιασμό των αγορών αυτών, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς που θα χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό των δικαιωμάτων των επιχειρηματιών στο πλαίσιο του καθεστώτος της δασμολογικής ποσόστωσης· (...) η παραχώρηση αυτή δεν πρέπει να προδικάζει την κατανομή της ποσότητας αναφοράς που θα του χορηγηθεί αργότερα για το 1995 σε εφαρμογή του άρθρου 6 [του κανονισμού εφαρμογής].

(...)

Άρθρο 4

1. Για το πρώτο τρίμηνο του 1995, οι αρμόδιες αρχές της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας επιτρέπουν στους επιχειρηματίες που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους και οι οποίοι έχουν εισαγάγει μπανάνες κατά τη διάρκεια ενός ή/και του άλλου των ετών 1991, 1992 και 1993 να εισαγάγουν μπανάνες καταγωγής τρίτων χωρών μέχρις εξαντλήσεως αντιστοίχου ποσότητας 35 785 τόνων στην Αυστρία, 22 606 τόνων στη Φινλανδία και 47 352 τόνων στη Σουηδία.

(...)

Για κάθε επιχειρηματία, η άδεια εισαγωγής δεν μπορεί να αφορά ποσότητα ανώτερη από 30 % από τον μέσο όρο των ετησίων ποσοτήτων που έχει εισαγάγει κατά τη διάρκεια των ετών 1991, 1992 και 1993.

Η άδεια αυτή δεν προδικάζει την ποσοστιαία αναφορά που θα χορηγηθεί στον συγκεκριμένο επιχειρηματία για το 1995 σε εφαρμογή [του κανονισμού εφαρμογής].

(...)»

8. Ο δεύτερος τρίμηνος κανονισμός περιλαμβάνει μια αιτιολογική σκέψη αντίστοιχη της προαναφερθείσας του πρώτου τρίμηνου κανονισμού. Το άρθρο 1 του δεύτερου τρίμηνου κανονισμού έχει ως εξής:

«*Άρθρο 1*

1. Για το δεύτερο τρίμηνο του 1995, για τη δασμολογική ποσόστωση που αναφέρεται στα άρθρα 18 και 19 του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93, οι αρμόδιες αρχές της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας επιτρέπουν στους επιχειρηματίες που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους και οι οποίοι έχουν εισαγάγει μπανάνες κατά τη διάρκεια ενός ή και του άλλου των ετών 1991, 1992 και 1993 να εισάγουν μπανάνες καταγωγής τρίτων χωρών μέχρις εξαντλήσεως αντιστοίχου ποσότητας 32 206 τόνων στην Αυστρία, 20 346 τόνων στη Φινλανδία και 42 616 τόνων στη Σουηδία.

(...)

Για κάθε επιχειρηματία, η άδεια εισαγωγής δεν μπορεί να αφορά ποσότητα ανώτερη από 27 % από τον μέσο όρο των ετησίων ποσοτήτων που έχει εισαγάγει κατά τη διάρκεια των ετών 1991, 1992 και 1993.

Η άδεια αυτή δεν προδικάζει την ποσοστιαία αναφορά που θα χορηγηθεί στον συγκεκριμένο επιχειρηματία για το 1995 σε εφαρμογή του άρθρου 6 [του κανονισμού εφαρμογής].

(...)»

9. Η τρίτη αιτιολογική σκέψη και το άρθρο 1 του τρίτου τρίμηνου κανονισμού έχουν ως εξής:

«Για να διευκολυνθεί το πέρασμα από το υπάρχον καθεστώς στα νέα κράτη μέλη πριν από την προσχώρηση σ' εκείνο που θα προκύψει από την εφαρμογή των κανόνων της κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα της μπανάνας, πρέπει να θεσπιστούν μεταβατικά μέτρα για το τρίτο τρίμηνο 1995· (...) πράγματι, αναμένοντας την προσαρμογή της ποσότητας της δασμολογικής ποσόστωσης μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί η ποσότητα αναφοράς κατά την έννοια [του κανονισμού εφαρμογής] των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών για το 1995, χωρίς ταυτόχρονα να μειωθούν προσωρινά οι ποσότητες αναφοράς που έχουν θεσπιστεί για τους επιχειρηματίες άλλων κρατών μελών για το ίδιο έτος στο τέλος

του 1994· (...) συνεπώς, να επιτραπεί στους επιχειρηματίες που είναι εγκατεστημένοι στα νέα κράτη μέλη να εισαγάγουν κατά τη διάρκεια αυτού του τρίτου τριμήνου ορισμένη ποσότητα μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών· πρέπει να καθοριστεί η ποσότητα αυτή συναρτήσει της μέσης ποσότητας που ο εν λόγω επιχειρηματίας έχει εισαγάγει, για τον εφοδιασμό των αγορών αυτών, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς που θα χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό των δικαιωμάτων των επιχειρηματιών στο πλαίσιο του καθεστώτος της δασμολογικής ποσόστωσης· (...) από την παραχώρηση αυτή, δεν πρέπει να προδικάζεται η κατανομή της ποσότητας αναφοράς που θα του χορηγηθεί αργότερα για το 1995 σε εφαρμογή [του κανονισμού εφαρμογής].

Άρθρο 1

1. Για το τρίτο τρίμηνο του 1995, για τη δασμολογική ποσόστωση που αναφέρεται στα άρθρα 18 και 19 του [βασικού κανονισμού], οι αρμόδιες αρχές της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας επιτρέπουν στους επιχειρηματίες που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους και οι οποίοι έχουν εισαγάγει μπανάνες κατά τη διάρκεια ενός ή και του άλλου των ετών 1991, 1992 και 1993 να εισάγουν μπανάνες καταγωγής τρίτων χωρών μέχρις εξαντλήσεως αντιστοίχου ποσότητας 29 821 τόνων στην Αυστρία, 18 839 τόνων στη Φινλανδία και 39 460 τόνων στη Σουηδία.

(...)

Για κάθε επιχειρηματία, η άδεια εισαγωγής δεν μπορεί να αφορά ποσότητα ανώτερη από 25 % από τον μέσον όρο των ετήσιων ποσοτήτων που έχει εισαγάγει κατά τη διάρκεια των ετών 1991, 1992 και 1993.

Η άδεια αυτή δεν προδικάζει την ποσοστιαία αναφορά που θα χορηγηθεί στον συγκεκριμένο επιχειρηματία για το 1995 σε εφαρμογή του άρθρου 6 [του κανονισμού εφαρμογής].

(...)»

10. Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι με τον κανονισμό (ΕΚ) 1924/95 της Επιτροπής, της 3ης Αυγούστου 1995, σχετικά με τα μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή του καθεστώτος δασμολογικής ποσόστωσης κατά την εισαγωγή μπανανών μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και τους Σουηδίας [8] (στο εξής: κανονισμός για την πρόσθετη ποσότητα), που θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 149, καθορίστηκε πρόσθετη ποσότητα για τα νέα κράτη μέλη για το σύνολο του έτους 1995. Οι ποσότητες των οποίων η εισαγωγή στα νέα κράτη μέλη επετράπη κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα καταλογίστηκαν στην πρόσθετη ποσότητα, το δε υπόλοιπο κατανεμήθηκε μεταξύ

8 — ΕΕ L 185, σ. 24.

των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών για το πρώτο τρίμηνο του 1995 [9].

Αιτήματα των διαδίκων

11. Στο πλαίσιο των προκειμένων προσφυγών, που ασκήθηκαν αντιστοίχως στις 14 Μαρτίου 1995, 17 Μαΐου 1995 και 10 Αυγούστου 1995, η Βελγική Κυβέρνηση ζήτησε την ακύρωση των τριμήνων κανονισμών επειδή

— οι κανονισμοί έπρεπε να θεσπιστούν βάσει των άρθρων 148 ή 150 αντί του άρθρου 149,

— τα μεταβατικά μέτρα συνεπάγονται δυσμενή διάκριση εις βάρος των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών σε σχέση με τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών,

— οι κανονισμοί είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένοι.

12. Η Επιτροπή επέστησε την προσοχή του Δικαστηρίου επί ενός ζητήματος του παραδεκτού που αφορούσε τον λόγο τον σχετικό με τη νομική βάση των δύο πρώτων τρίμηνων κανονισμών και ζήτησε την απόρριψη της προσφυγής.

13. Η Γαλλική Κυβέρνηση παρενέβη στις υποθέσεις τις σχετικές με τον πρώτο και τον δεύτερο τρίμηνο κανονισμό υποστηρίζουσα τα αιτήματα της Επιτροπής.

Το παραδεκτό

14. Στα εισαγωγικά δικόγραφα της δίκης που αφορούν τους κανονισμούς για το πρώτο και το δεύτερο τρίμηνο η Βελγική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι οι εν λόγω κανονισμοί θεσπίστηκαν από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 149, παράγραφος 1, το οποίο παραπέμπει στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου ως προς τη διαδικασία λήψεως των προβλεπομένων μεταβατικών μέτρων· σύμφωνα με τη διάταξη αυτή τα μεταβατικά μέτρα λαμβάνονται από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή ανάλογα με το αν η νομική πράξη την οποία αφορά το μεταβατικό μέτρο έχει εκδοθεί από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή. Ο βασικός κανονισμός θεσπίστηκε από το Συμβούλιο. Οι δύο πρώτοι τρίμηνοι κανονισμοί προβλέπουν προσωρινά μέτρα εισάγοντα αποκλίσεις από τον βασικό κανονισμό για τα τρία νέα κράτη μέλη. Αρμοδιότητα προς τούτο έχει το Συμβούλιο και όχι η Επιτροπή.

9 — Για το 1996, η Επιτροπή αύξησε τη δασμολογική ποσόστωση σε 2 553 000 τόνους· βλ. κανονισμό (ΕΚ) 1559/96 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1996, για την αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως εισαγωγής μπανανών που προβλέπει το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου για το έτος 1996 (ΕΕ L 193, σ. 12).

15. Στα υπομνήματα αντικρούσεως στις προαναφερθείσες υποθέσεις η Επιτροπή υποστήριξε, υπό τον τίτλο «Η νομική βάση», ότι η Βελγική Κυβέρνηση δεν έλαβε προφανώς υπόψη της το οριστικό κείμενο του άρθρου 149, αλλά — μάλλον — μια προγενέστερη διατύπωση της Πράξεως Προσχωρήσεως, καθόσον το κείμενο του άρθρου 149 στο οποίο αναφέρθηκε η Βελγική Κυβέρνηση αντιστοιχεί στο άρθρο 150 της οριστικής διατυπώσεως της Πράξεως Προσχωρήσεως. Το συμπέρασμα της Επιτροπής ήταν ότι ο λόγος που επικαλέστηκε η Βελγική Κυβέρνηση αναφορικά με το άρθρο 149 είναι προφανώς αβάσιμος, καθόσον το άρθρο 149 της Πράξεως Προσχωρήσεως επιτρέπει στην πραγματικότητα στην Επιτροπή να εφαρμόζει μεταβατικά μέτρα σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής διαχειρίσεως, η οποία τηρήθηκε.

16. Στις απαντήσεις της στις προαναφερθείσες υποθέσεις η Βελγική Κυβέρνηση, υπό τον ίδιο τίτλο υπό τον οποίο η Επιτροπή κατέθεσε το υπόμνημα αντικρούσεως, αναγνώρισε ότι στηρίχθηκε στις προπαρασκευαστικές εργασίες της Πράξεως Προσχωρήσεως. Ισχυρίστηκε, επίσης, ότι ο πρώτος και ο δεύτερος τρίμηνος κανονισμός έπρεπε να έχουν θεσπιστεί, αντιστοίχως, βάσει των άρθρων 148 ή 150 και όχι βάσει του άρθρου 149 αναφερόμενη λεπτομερώς στις διατάξεις αυτές και αναπτύσσοντας σχετικώς τον συλλογισμό της.

17. Η Επιτροπή, στις ανταπαντήσεις της στις παρούσες υποθέσεις, αντέκρουσε τα επιχειρήματα που ανέπτυξε η Βελγική Κυβέρνηση στις απαντήσεις της.

18. Εξάλλου, στις ανταπαντήσεις της η Επιτροπή επέστησε την προσοχή του Δικαστηρίου επί ενός ζητήματος παραδεκτού το οποίο, κατά την άποψή της, προέκυπτε από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Βελγική Κυβέρνηση στις απαντήσεις της αναφορικά με τον πρώτο και δεύτερο τρίμηνο κανονισμό και τα οποία διέφεραν πλήρως από τη συνοπτική παρουσίαση που περιείχετο στα δικόγραφα των προσφυγών της, ώστε να πρέπει να θεωρηθούν ως νέοι λόγοι κατά την έννοια των άρθρων 38 και 42 του Κανονισμού Διαδικασίας.

19. Ως προς αυτό το ζήτημα παραδεκτού η Βελγική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι υπάρχει πλάνη μόνο ως προς την παραπομπή στα εφαρμοστέα άρθρα, αλλά όχι προς την ουσία των επιχειρημάτων, τα οποία κατά την άποψή της παραμένουν απολύτως ισχυρά.

20. Η Γαλλική Κυβέρνηση τάχθηκε υπέρ της απορρίψεώς τους για λόγους απαραδέκτου και υποστήριξε ότι η Βελγική Κυβέρνηση, στα δικόγραφα των προσφυγών της στις προαναφερθείσες υποθέσεις, εκτός της δυσμενούς διακρίσεως και της ελλιπούς αιτιολογίας, είχε απλώς ισχυριστεί ότι η Επιτροπή δεν ήταν αρμόδια να θεσπίσει τον πρώτο και τον δεύτερο τρίμηνο κανονισμό, δεδομένου ότι κατά το άρθρο 149 την αρμοδιότητα αυτή έχει το Συμβούλιο. Στα δικόγραφα της προσφυγής δεν γίνεται καμία νύξη ως προς το ότι το άρθρο 149 δεν μπορούσε να χρησιμεύσει ως νομική βάση για την έκδοση αυτών των κανονισμών. Το επιχείρημα αυτό διατυπώθηκε για πρώτη φορά στα υπομνήματα απαντήσεως και, συνεπώς, δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Γαλλική

Κυβέρνηση επικαλείται σχετικώς την απόφαση του Δικαστηρίου, της 30ής Σεπτεμβρίου 1982, Amylum κατά Συμβουλίου [10].

Άρθρο 42

(...)

21. Οι σχετικές διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας έχουν ως εξής:

2. Κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

«*Άρθρο 38*

(...)»

1. Το δικόγραφο της προσφυγής (...) περιέχει:

(...)

22. Πρέπει να τονιστεί ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου ένας ισχυρισμός είναι νέος όταν δεν έχει αναφερθεί, άμεσα ή έμμεσα, στο δικόγραφο της προσφυγής [11]. Το ίδιο προκύπτει και από την υπόθεση Amylum κατά Συμβουλίου, την οποία επικαλέστηκε η Γαλλική Κυβέρνηση και στην οποία το Δικαστήριο υπογράμμισε τα εξής:

γ) το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση.

(...)

«Εν προκειμένω, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο νέος λόγος που προέβαλε η προσφεύγουσα δεν δύναται να θεωρηθεί (...) ως ανάπτυξη λόγου που προεβλήθη προηγουμένως, εφόσον μόνο στην απάντησή της η προσφεύγουσα επικαλείται τον κανόνα

10 — Υπόθεση 108/81, Συλλογή 1981, σ. 3107.

11 — Απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1961, 19/60, 21/60, 2/61 και 3/61, Fives Lille Cail κ.λπ. κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 631).

δικαίου που φέρεται ως παραβιασθείς και ότι ο λόγος ακυρώσεως που προεβλήθη κατά τον τρόπο αυτό δεν ανεφέρετο ούτε ευθέως ούτε εμμέσως στο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο» (σκέψη 25).

23. Εκτός της διακρίσεως και της ελλιπούς αιτιολογίας στο εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης αναφέρεται, όπως τονίστηκε ανωτέρω, ότι οι κανονισμοί έπρεπε να θεσπιστούν από το Συμβούλιο και όχι από την Επιτροπή. Συνεπώς, θα μπορούσε να υποστηριχθεί, λαμβανομένου υπόψη του γράμματος και μόνον, ότι η προβολή στο υπόμνημα απαντήσεως του επιχειρήματος ότι οι κανονισμοί έπρεπε να θεσπιστούν βάσει των άρθρων 148 ή 150 και όχι βάσει του άρθρου 149 συνιστά νέο λόγο.

24. Το περιεχόμενο όμως του «άρθρου 149» όπως αυτό αναπτύσσεται στο δικόγραφο της προσφυγής αφήνει να εννοηθεί ότι η Βελγική Κυβέρνηση εξετάζει, στην πραγματικότητα, το άρθρο 150· συμπέρασμα στο οποίο εξάλλου κατέληξε και η ίδια η Επιτροπή, η οποία γνώριζε πολύ καλά τις διατάξεις.

25. Ωστόσο, από το γεγονός ότι η Βελγική Κυβέρνηση αναλύει στο δικόγραφο της προσφυγής της το περιεχόμενο του «άρθρου 149», δηλαδή του άρθρου 150, το οποίο πεπλανημένως εκλαμβάνει ως το άρθρο 149 στο οποίο αναφέρονται οι τρίμηνοι κανονισμοί, καθώς και από το γεγονός ότι προβάλλει σχετικώς τον ισχυρισμό ότι η απόφαση κατά τη διάταξη αυτή έπρεπε να ληφθεί από το Συμβούλιο και όχι από την Επιτροπή, προκύπτει, εμμέσως, ότι κατά τη Βελγική Κυβέρνηση η επιλογή του «άρθρου 149», δηλαδή του άρθρου 150, ως βάσεως εξουσιοδοτήσεως, είναι ορθή. Συνεπώς, η Επιτροπή μπορούσε να συναγάγει το συμπέρασμα, με λίγη καλή θέληση, ότι κατά την άποψη της Βελγικής Κυβερνήσεως το άρθρο 149 δεν συνιστούσε την ορθή νομική βάση. Εξάλλου, το γεγονός ότι η Επιτροπή εισάγει το υπόμνημα αντικρούσεώς της με τον τίτλο «Η νομική βάση» επιβεβαιώνει, κατά τη γνώμη μου, ότι η Επιτροπή θεώρησε πράγματι ότι ο λόγος αυτός αναφέρεται στη νομική βάση των τρίμηνων κανονισμών. Πάντως, παρά τον τίτλο που χρησιμοποίησε στο υπόμνημα αντικρούσεώς της, η Επιτροπή δεν εξέτασε αναλυτικώς το ζήτημα της νομικής βάσεως και περιορίστηκε να υποστηρίξει ότι ο αναφερόμενος στο άρθρο 149 λόγος είναι προφανώς αβάσιμος, διότι η Βελγική Κυβέρνηση στηρίχθηκε σε προγενέστερη διατύπωση της Πράξεως Προσχωρήσεως.

26. Εξάλλου, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τόσο τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως όσο και τα υπομνήματα παρεμβάσεως της Γαλλικής Κυβερνήσεως, περιέχουν εμπεριστατωμένες παρατηρήσεις σχετικά με το ζήτημα της νομικής βάσεως των τρίμηνων κανονισμών, το οποίο επίσης εξετάστηκε κατά την προφορική διαδικασία. Συνεπώς, η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να προασπίσει αποτελεσματικώς τα συμφέροντά της, το δε Δικαστήριο είχε, κατά τη γνώμη μου, μια επαρκή βάση προκειμένου να αποφανθεί επί της προκειμένης υποθέσεως, ώστε να ικανοποιούνται οι ουσιαστικές προϋποθέσεις τις οποίες υπονοούν οι προαναφερθείσες διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας.

27. Εν πάση περιπτώσει, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί του ιδίου λόγου που αφορά τη νομική βάση στο πλαίσιο του τρίτου τρίμηνου κανονισμού, πράγμα που θα κατέληγε ίσως στο παράδοξο αποτέλεσμα της ακυρώσεως του τρίτου τρίμηνου κανονισμού λόγω παράνομου χαρακτήρα με ταυτόχρονη διατήρηση σε ισχύ, για διαδικαστικούς λόγους, των κανονισμών που αφορούν το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο, οι οποίοι θεσπίστηκαν βάσει της ίδιας νομικής βάσεως με τον τρίτο τρίμηνο κανονισμό, που ενδεχομένως ακυρωθεί και βαρύνονται, επομένως, με τις ίδιες με αυτόν πλημμέλειες.

28. Βάσει των ανωτέρω, θεωρώ περισσότερο ενδεδειγμένο να εκληφθεί ο λόγος αυτός, ο οποίος αφορά τη νομική βάση, ως ανάπτυξη αποτελούσα συνέχεια μιας απόψεως ήδη περιεχόμενης στο εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης και όχι ως νέος λόγος.

29. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να εξετάσει την αιτίαση αυτή επί της ουσίας σε σχέση με όλους τους προσβαλλόμενους κανονισμούς.

Η νομική βάση

30. Η Βελγική Κυβέρνηση ανέλυσε περαιτέρω τον λόγο που αφορούσε το άρθρο 149 της Πράξεως Προσχωρήσεως, υποστηρίζοντας ότι βάσει αυτής της διατάξεως μπορούν απλώς να ληφθούν μεταβατικά μέτρα διευκολύνοντα τη μετάβαση προς μια κοινή οργάνωση των αγορών «υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο». Τα λαμβανόμενα βάσει του άρθρου 149 μέτρα δεν επηρεάζουν τις συνέπειες του άρθρου 137, παράγραφος 2, το οποίο προϋποθέτει ότι η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της μπανάνας εφαρμόζεται πλήρως στα νέα κράτη μέλη. Η επιλογή του άρθρου 149 είναι πεπλανημένη, διότι δεν έγινε σύμφωνα με τον σκοπό και το πραγματικό περιεχόμενο των κανονισμών. Οι επίμαχες διατάξεις έπρεπε να θεσπιστούν βάσει του άρθρου 148 της Πράξεως Προσχωρήσεως, το οποίο αφορά τα μέτρα εφαρμογής, ή το άρθρο 150, το οποίο αφορά τα μεταβατικά μέτρα. Σύμφωνα με αυτές τις διατάξεις η σχετική αρμοδιότητα απόκειται στο Συμβούλιο.

31. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι σκοπός του άρθρου 149 είναι η αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων στα νέα κράτη μέλη, συμπέρασμα που σαφώς προκύπτει από τη διατύπωση «προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς που εφαρμόζεται σήμερα στα νέα κράτη μέλη στο (...)». Αντιθέτως προς το άρθρο 148, το άρθρο 149 αποσκοπεί στη λήψη μεταβατικών μέτρων περιορισμένης διάρκειας, όπως π.χ. συμβαίνει με τους τρίμηνους κανονισμούς (βλ. σχετικώς την τελευταία φράση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 149). Τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν είναι μέτρα που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της μεταβάσεως στο σύστημα που προκύπτει από την «εφαρμογή της κοινής οργανώσεως αγορών υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο». Η ρήτρα «υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο» αναφέρεται, συνεπώς, στην εφαρμογή της κοινής οργανώσεως αγοράς. Η εφαρμογή αυτή ρυθμίζεται στο άρθρο 137, όπου διευκρινίζεται

ότι η κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 1995 στα νέα κράτη μέλη, χωρίς να προβλέπεται καμία προσαρμογή στα μεταβατικά μέτρα. Το άρθρο 149 δεν προβλέπει κανέναν περιορισμό ως προς τη φύση των μέτρων που μπορούν να ληφθούν προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση στο νέο σύστημα. Συνεπώς, είναι δυνατή ακόμη και η λήψη μέτρων συνεπαγομένων την προσωρινή αναστολή της εφαρμογής της κοινής οργανώσεως αγοράς. Η μόνη προϋπόθεση που ισχύει σχετικώς είναι τα μέτρα αυτά «να είναι αναγκαία προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς (...)».

Το άρθρο 148, παράγραφος 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως αφορά «τις αναγκαίες διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου», δηλαδή του τίτλου VI της Πράξεως Προσχωρήσεως περί γεωργίας (άρθρα 137 έως 150), και επομένως η διάταξη αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τη θέσπιση διατάξεων αποκλινουσών από τις διατάξεις του άρθρου 137 της Πράξεως Προσχωρήσεως. Εξάλλου, σύμφωνα με το γράμμα του, το άρθρο 150 μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο κατά την περίοδο μεταξύ της υπογραφής της Πράξεως Προσχωρήσεως και της θέσεώς της σε ισχύ, αφορά δε αποκλειστικώς προσαρμογές κοινοτικών πράξεων οι οποίες, για τον έναν ή τον άλλο λόγο, δεν είχαν πραγματοποιηθεί με την Πράξη Προσχωρήσεως. Επομένως, ούτε βάσει του άρθρου 150 μπορούσαν να ληφθούν οι τρίμηνοι κανονισμοί, εφόσον δεν επρόκειτο για προσαρμογή της κοινής οργανώσεως αγοράς, αλλά για μετάθεση της ημερομηνίας εφαρμογής της.

32. Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 149, παράγραφος 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως παρέχει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να λαμβάνει μεταβατικά μέτρα προβλέποντα π.χ. την προσωρινή απαλλαγή των νέων κρατών μελών από την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων μιας κοινής οργανώσεως αγορών. Το πεδίο εφαρμογής αυτής της διατάξεως δεν περιορίζεται μόνο στις αρμοδιότητες εκείνες που το Συμβούλιο ανέθεσε στην Επιτροπή στο πλαίσιο μιας κοινής οργανώσεως αγορών. Αν αυτό συνέβαινε τότε το άρθρο 149 δεν θα είχε καμία πρακτική αποτελεσματικότητα δεδομένου ότι η Επιτροπή είναι, εν πάση περίπτωσει, αρμόδια να λαμβάνει ή να τροποποιεί τα μέτρα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της.

33. Οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών οι οποίοι κατά τα έτη που προηγήθηκαν της προσχωρήσεως, από 1ης Ιανουαρίου 1995, εισήγαγαν μπανάνες μπορούσαν ευλόγως, κατά τη γνώμη μου, να αναμένουν ότι και μετά την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσαν να εξακολουθούν να εισάγουν μπανάνες και συνεπώς να εφοδιάζουν με μπανάνες την αγορά των νέων κρατών μελών.

34. Κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως των 2,2 εκατομμυρίων τόνων ετησίως, που είχε υπολογιστεί για δώδεκα κράτη μέλη, στους επιχειρηματίες της διευρυμένης ενώσεως των δεκαπέντε κρατών μελών θα είχε ως συνέπεια — ελλείψει τροποποιήσεως της δασμολογικής αυτής ποσοστώσεως — τη μείωση των δικαιωμάτων εισαγωγής των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών και τη χορήγηση ανεπαρκών εισαγωγικών δικαιωμάτων στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών. Μια τέτοια κατανομή μιας αμετάβλητης δασμολογικής ποσοστώσεως θα είχε προκαλέσει έλλειψη μπανανών και αύξηση τιμών στην κοινοτική αγορά. Εξάλλου, οι επιχειρηματίες δεν θα είχαν τη δυνατότητα να παραδώσουν τις ίδιες με τα προηγούμενα έτη μπανάνες και, συνεπώς, δεν θα μπορούσαν να ανταποκριθούν σε συμβατικές τους υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα τη μεταβολή των

παραδοσιακών εμπορικών ρευμάτων. Το αποτέλεσμα αυτό θα ήταν τελείως αντίθετο με τους σκοπούς της κοινής οργανώσεως αγοράς. Συνεπώς, δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που θα μπορούσε να στηρίξει την άποψη ότι ο κοινοτικός νομοθέτης είχε την πρόθεση, με την προσχώρηση των νέων κρατών μελών, να φέρει τους επιχειρηματίες σε κατάσταση αδυναμίας προμήθειας των ποσοτήτων εκείνων που είναι αναγκαίες για τον εφοδιασμό των αγορών. Κατά τη γνώμη μου ήταν απαραίτητο να προβλεφθούν μέτρα για τη διευκόλυνση της μεταβάσεως στο νέο καθεστώς των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών χωρίς αυτό να δημιουργεί προβλήματα στους επιχειρηματίες των παλαιών κρατών μελών. Το άρθρο 149 της Πράξεως Προσχωρήσεως παρέχει ακριβώς στην Επιτροπή την αρμοδιότητα λήψεως τέτοιων μέτρων.

35. Από το άρθρο 149 της Πράξεως Προσχωρήσεως δεν προκύπτει ότι αποκλείονται a priori ορισμένα είδη μέτρων αφ' ης στιγμής συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τη διάταξη αυτή προϋποθέσεις και, ιδίως, η προϋπόθεση της αναγκαιότητας. Συνεπώς, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι το άρθρο 149 αποκλείει τη δυνατότητα θεσπίσεως διατάξεων περί αναβολής της μεταβάσεως στην κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της μπανάνας.

36. Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει τον λόγο περί ελλείψεως αρμοδιότητας που στηρίζεται στο άρθρο 149.

37. Παρέλκει, κατά συνέπεια, η λεπτομερής εξέταση των άρθρων 148 και 150. Όσον αφορά το άρθρο 148 έχω απλώς να παρατηρήσω, συμφωνώντας στο σημείο αυτό με την Επιτροπή, ότι ο τίτλος VI της Πράξεως Προσχωρήσεως συνεπάγεται ότι η κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της μπανάνας εφαρμόζεται πλήρως στα νέα κράτη μέλη και ότι οι διατάξεις που αποσκοπούν στην εφαρμογή του τίτλου VI δεν μπορούν να συνεπάγονται την αναστολή ορισμένων κανόνων της κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της μπανάνας για τα νέα κράτη μέλη. Όσον αφορά το άρθρο 150, ας μου επιτραπεί να παρατηρήσω ότι η διάταξη αυτή επίσης δεν μπορεί να εφαρμοστεί, καθόσον πρέπει να θεωρηθεί ως ένα είδος ασφαλιστικής δικλείδας δυνάμενης να χρησιμοποιηθεί μέχρι και τη στιγμή της προσχωρήσεως προς λήψη μεταβατικών μέτρων τα οποία, για τον έναν ή τον άλλο λόγο, δεν μπόρεσαν να περιληφθούν στην Πράξη Προσχωρήσεως, μολονότι θα μπορούσαν να περιληφθούν σ' αυτήν.

Το ζήτημα της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

38. Η Βελγική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι τρίμηνοι κανονισμοί εισάγουν δυσμενή διάκριση εις βάρος των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών σε σχέση με τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών. Πράγματι, οι τρίμηνοι κανονισμοί συνεπάγονται απόκλιση από τις ρυθμίσεις του άρθρου 19 του βασικού κανονισμού, καθόσον σε κάθε νέο κράτος χορηγείται χωριστή δασμολογική ποσόστωση, η οποία όμως δεν κατανέμεται στους επιχειρηματίες σύμφωνα

με τον κανόνα του άρθρου 19 του βασικού κανονισμού, όπως συμβαίνει στα παλαιά κράτη μέλη.

39. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι τρίμηνοι κανονισμοί ήταν επιβεβλημένοι επειδή το Συμβούλιο δεν είχε προσαρμόσει τη δασμολογική ποσόστωση την 1η Ιανουαρίου 1995, παρά την υποβολή σχετικής προτάσεως εκ μέρους της Επιτροπής. Εξάλλου, η κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως μεταξύ των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών είχε ήδη αρχίσει κατά τον μήνα Δεκέμβριο 1994, ώστε αναστολή της διαδικασίας αυτής να επέφερε πλήγμα στους επιχειρηματίες των παλαιών κρατών μελών και να έθετε σε κίνδυνο τον ομαλό εφοδιασμό της κοινοτικής αγοράς. Οι άδειες εισαγωγής δεν προδίκαζαν την ποσότητα που έπρεπε να χορηγηθεί στους επιχειρηματίες για το σύνολο του έτους 1995. Συνεπώς, για το σύνολο του εν λόγω έτους, οι επιχειρηματίες των παλαιών κρατών μελών δεν αντιμετωπίστηκαν διαφορετικά από τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών.

40. Πρέπει να τονιστεί ότι ο νομικός χαρακτηρισμός του λόγου που προέβαλε η Βελγική Κυβέρνηση και που αναφέρεται στο ότι οι τρίμηνοι κανονισμοί συνεπάγονται δυσμενή διάκριση εις βάρος των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών σε σχέση με τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών είναι κάπως δυσχερής. Πάντως, είναι μάλλον προφανές ότι στην πραγματικότητα η Βελγική Κυβέρνηση έχει την άποψη ότι, αντιθέτως προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, όμοιες καταστάσεις αντιμετωπίστηκαν κατά τρόπο διαφορετικό.

41. Όπως ήδη υπογράμμισα στο σημείο 34 των προτάσεών μου, κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως των 2,2 εκατομμυρίων τόνων ετησίως, που είχε υπολογιστεί για δώδεκα κράτη μέλη, μεταξύ των επιχειρηματιών της διευρυμένης ενώσεως της περιλαμβάνουσας δεκαπέντε κράτη μέλη θα είχε ως αποτέλεσμα — σε περίπτωση που παρέμενε αμετάβλητη η ποσόστωση αυτή — περιορισμό των δικαιωμάτων εισαγωγής των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών και χορήγηση ανεπαρκών δικαιωμάτων εισαγωγής στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών.

42. Προ της προσχωρήσεως των νέων κρατών μελών, από 1ης Ιανουαρίου 1995, η Επιτροπή ανέμενε ότι, κατόπιν αυτής της προσχωρήσεως, το Συμβούλιο θα προέβαινε στην αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως, προκειμένου αυτή να προσαρμοστεί στις ανάγκες μιας ενώσεως με δεκαπέντε κράτη μέλη. Γι' αυτό τον λόγο η Επιτροπή δεν επιδίωξε την αύξηση αυτής της δασμολογικής ποσοστώσεως — η οποία είχε καθοριστεί με βάση τις ανάγκες των δώδεκα παλαιών κρατών μελών, μέσω της διαδικασίας της επιτροπής διαχειρίσεως (βλ. άρθρο 27 του βασικού κανονισμού). Εξάλλου, η πρόβλεψη η οποία κατά το άρθρο 16 του βασικού κανονισμού συνεπάγεται προσαρμογή της δασμολογικής ποσοστώσεως σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής διαχειρίσεως γίνεται συνήθως περί το τέλος του έτους όταν είναι διαθέσιμα τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου· αυτή η διαδικασία ήταν πολύ περισσότερο επιβεβλημένη κατά το έτος 1995 καθόσον

δεν υπήρχε εμπειρία βάσει της οποίας θα μπορούσαν να γίνουν προβλέψεις σχετικά με τις ανάγκες των νέων κρατών μελών. Εξάλλου, τυχόν αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως θα έπρεπε να κατανεμηθεί στις κατηγορίες Α, Β και Γ, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, ενώ οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών είχαν προβεί αποκλειστικώς σε εισαγωγή μπανανών της κατηγορίας Α.

43. Η Επιτροπή έλυσε το πρόβλημα με τους τρίμηνους κανονισμούς, βάσει των οποίων μπορούσαν να χορηγηθούν στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών άδειες εισαγωγής μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών εντός των ορίων ορισμένων ποσοτήτων που καθορίστηκαν για κάθε ένα από τα τρία πρώτα τρίμηνα του 1995, χωρίς κατανομή μεταξύ των τριών κατηγοριών Α, Β και Γ που προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, επειδή οι επιχειρηματίες στα νέα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, είχαν αποκλειστικώς προβεί στην εισαγωγή μπανανών της κατηγορίας Α.

44. Πρέπει να αποδοθεί σημασία στο γεγονός ότι οι τρίμηνοι κανονισμοί δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη χωριστά, αλλά να εξεταστούν σε συνδυασμό με τον κανονισμό περί πρόσθετης ποσότητας. Οι αναφερόμενες στους τρίμηνους κανονισμούς ποσότητες έπρεπε αρχικώς να καταλογιστούν στη δασμολογική ποσόστωση των 2,2 εκατομμυρίων τόνων, κατά τη θέσπιση όμως του κανονισμού περί πρόσθετης ποσότητας, καθορίστηκε πρόσθετη ποσότητα για την εισαγωγή μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ (κατηγορία Α) στα νέα κράτη μέλη για το σύνολο του έτους 1995. Οι επιτραπείσες ποσότητες εισαγωγής στα νέα κράτη μέλη κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα καταλογίστηκαν στην πρόσθετη ποσότητα, το υπόλοιπο δε της πρόσθετης ποσότητας κατανεμήθηκε μεταξύ των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών κατά το τέταρτο τρίμηνο του 1995. Η δασμολογική ποσόστωση των 2,2 εκατομμυρίων τόνων κατανεμήθηκε έτσι εξ ολοκλήρου μεταξύ των επιχειρηματιών των παλαιών κρατών μελών.

45. Επομένως, οι άδειες που χορηγήθηκαν στα νέα κράτη μέλη για την εισαγωγή μπανανών καταγωγής τρίτων χωρών εντός των ορίων ορισμένων ποσοτήτων που καθορίστηκαν για κάθε ένα από τα τρία πρώτα τρίμηνα του 1995 βασίστηκαν στο ότι τα στοιχεία που αφορούσαν τους επιχειρηματίες των παλαιών και των νέων κρατών μελών ήταν διαφορετικά. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε διαφορετικά καταστάσεις οι οποίες δεν ήταν όμοιες, κατ' εξαίρεση από τους κανόνες της κοινής οργανώσεως αγοράς, δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, αλλά αντιθέτως τήρηση αυτής της αρχής.

46. Πρέπει, επίσης, να υπογραμμιστεί ότι η Επιτροπή δεν είχε στη διάθεσή της, την 1η Ιανουαρίου 1995, σχετικά με τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών τα στοιχεία που ήταν απαραίτητα για την εφαρμογή των κανόνων περί δασμολογικής ποσοστώσεως. Δεν αναφέρθηκε αν κατά τον χρόνο

θεσπίσεως του δεύτερου τρίμηνου κανονισμού η Επιτροπή είχε λάβει, αναφορικά με τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών, τα απαραίτητα για την κατανομή της ποσοστώσεως στοιχεία. Η Επιτροπή δεν ισχυρίστηκε το αντίθετο. Ωστόσο, σύμφωνα με την τρίτη αιτιολογική του σκέψη ο τρίτος τρίμηνος κανονισμός στηρίχθηκε στο γεγονός ότι η αξία της δασμολογικής ποσοστώσεως δεν προσαρμόστηκε κατόπιν της προσχωρήσεως των νέων κρατών μελών, όπως επίσης είχε συμβεί με τον πρώτο και τον δεύτερο τρίμηνο κανονισμό.

47. Όπως πάντως τόνισε η Επιτροπή, οι τρεις κανονισμοί περιέχουν διάταξη σύμφωνα με την οποία οι άδειες εισαγωγής δεν προδικάζουν τη χορήγηση στους επιχειρηματίες της ποσότητας για το έτος 1995, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού εφαρμογής. Αυτό σημαίνει, αναφορικά με τον κανονισμό περί πρόσθετης ποσότητας, ο οποίος θέτει τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού, και αναφορικά με τα άρθρα 3 έως 6 του κανονισμού εφαρμογής, ο οποίος ίσχυε στα νέα κράτη μέλη, ότι για το σύνολο του έτους 1995 δεν υφίσταται δυσμενής διάκριση μεταξύ των επιχειρηματιών των νέων και των παλαιών κρατών μελών σε σχέση με αυτούς τους κανόνες.

48. Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων κρίνω ότι δεν πρέπει να γίνουν δεκτά τα αιτήματα της προσφεύγουσας που αφορούν την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

Ο λόγος που αναφέρεται στην ανεπαρκή αιτιολογία

49. Η Βελγική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις των τρίμηνων κανονισμών δεν προκύπτουν οι λόγοι που δικαιολογούν τη λήψη των προσωρινών μέτρων.

50. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι ικανοποιήθηκε η απαίτηση του άρθρου 190 της Συνθήκης. Οι τρίμηνοι κανονισμοί παραπέμπουν στον κανονισμό εφαρμογής και τα προοίμιά τους αναφέρονται στην περίπτωση των νέων κρατών μελών και στις προσαρμογές που κατέστησαν αναγκαίες κατόπιν της προσχωρήσεως αυτών των χωρών. Ο σκοπός των τρίμηνων κανονισμών που είναι η διευκόλυνση των προσαρμογών αναφέρεται ρητώς. Τέλος, το περιεχόμενο των μεταβατικών μέτρων προσδιορίζεται στα προοίμια.

51. Ας μου επιτραπεί να παρατηρήσω ότι από την υποχρεωτική κατά το άρθρο 190 της Συνθήκης αιτιολογία πρέπει, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο η συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη κατά τρόπο που οι ενδιαφερόμενοι να λαμβάνουν γνώση των λόγων για τους οποίους ελήφθη το μέτρο και το Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του [12]. Ωστόσο, δεν απαιτείται να προσδιορίζονται λεπτομερώς στην αιτιολογία τα πραγματικά και νομικά στοιχεία, δεδομένου ότι η εκτίμηση

12 — Βλ. π.χ. τις αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1994, C-353/92, Ελλάς κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. I-3411, σκέψη 19), και της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψη 15).

πρέπει να γίνεται εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η συγκεκριμένη πράξη· επίσης, η ακρίβεια της αιτιολογίας πρέπει να είναι ανάλογη των πραγματικών δυνατοτήτων και των τεχνικών προϋποθέσεων ή της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί η πράξη [13].

52. Ο σκοπός των δύο πρώτων τρίμηνων κανονισμών αναφέρεται αντιστοίχως στη δεύτερη και στην τρίτη αιτιολογική σκέψη των προοιμίων, εκ των οποίων προκύπτει ότι ο σκοπός είναι η διευκόλυνση της μεταβάσεως από το σύστημα που ίσχυε στα νέα κράτη μέλη στο σύστημα που προκύπτει από την εφαρμογή των κανόνων κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα της μπανάνας.

53. Ο τρίτος τρίμηνος κανονισμός περιέχει, στην τρίτη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου του, ανάλογο προσδιορισμό του σκοπού, καθώς και αναφορά στο γεγονός ότι ενόψει της προσδοκώμενης προσαρμογής του ύψους της δασμολογικής ποσοστώσεως κατόπιν της προσχωρήσεως των νέων κρατών μελών, δεν είναι δυνατός ο καθορισμός ποσοτικής αναφοράς για τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών για το έτος 1995, χωρίς την ταυτόχρονη προσωρινή μείωση των ποσοτικών αναφορών που καθορίστηκαν για τους επιχειρηματίες των άλλων κρατών μελών για το ίδιο έτος περί το τέλος του 1994.

54. Εξάλλου, από τον κανονισμό περί πρόσθετης ποσότητας συνάγεται ότι τα μέτρα που ελήφθησαν για τα τρία πρώτα τρίμηνα ήταν επιβεβλημένα για λόγους διοικητικούς και πρακτικούς. Πρώτον, κατέστη αδύνατον να εφαρμοστούν εγκαίρως οι κανόνες περί κατανομής του κανονισμού εφαρμογής στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών. Δεύτερον, ενόψει της αναμενόμενης προσαρμογής του ύψους της δασμολογικής ποσοστώσεως, ήταν αδύνατος ο καθορισμός των δικαιωμάτων εισαγωγής των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών, χωρίς την παράλληλη προσωρινή μείωση των δικαιωμάτων εισαγωγής που είχαν χορηγηθεί στους επιχειρηματίες των άλλων κρατών μελών για το ίδιο έτος.

55. Οι δύο αιτίες που δικαιολογούν τη λήψη των τριών κανονισμών, οι οποίες αναφέρονται στον κανονισμό περί πρόσθετης ποσότητας, ταυτίζονται με την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Επιτροπή στο πλαίσιο της προκειμένης υποθέσεως. Όπως προκύπτει, οι δύο πρώτοι τρίμηνοι κανονισμοί δεν περιέχουν καμία αναφορά στις αιτίες, ενώ στον τρίτο τρίμηνο κανονισμό αναφέρεται μία μόνο από αυτές. Κατά την άποψή μου, θα έπρεπε να αναφέρονται σε κάθε έναν από τους τρίμηνους κανονισμούς οι δύο αιτίες που αναφέρθηκαν μεταγενέστερα στον κανονισμό περί πρόσθετης ποσότητας.

56. Ωστόσο, όπως υποστηρίχθηκε, επιβάλλεται κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου η αιτιολογία να προσδιορίζει όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία, λαμβανομένου υπόψη ότι μια νομική πράξη πρέπει να εκτιμάται στο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι δεν υφί-

13 — Βλ., π.χ., την προπαρατεθείσα στη σημείωση 12 απόφαση Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 16)· τις αποφάσεις της 25ης Οκτωβρίου 1978, 125/77, Scholten-Honig και «De Bijenkorf» (Συλλογή τόμος 1978, σ. 1991, σκέψεις 18 έως 22)· της 23ης Φεβρουαρίου 1978, 92/77, Am Bord Baine (Συλλογή τόμος 1978, σ. 497, σκέψεις 36 και 37), και της 1ης Δεκεμβρίου 1965, 16/65, Schwarze (Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 191).

σταται επαρκής βάση για την ακύρωση των τρίμηνων κανονισμών λόγω ελλιπούς αιτιολογίας.

εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Η Επιτροπή διατύπωσε σχετικό αίτημα. Συνεπώς, το Βασίλειο του Βελγίου πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Επί των δικαστικών εξόδων

57. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα,

58. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Συνεπώς, η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Πρόταση

59. Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων προτείνω στο Δικαστήριο να εκδώσει την ακόλουθη απόφαση:

«1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.»